

emma

atenció a la gent gran

Núm. 3 / Desembre de 2005

Publicació gratuïta

Avui parlem de...
Mateu Barceló
Això del Nadal
La concessió de la
Colònia Espona
La musicoteràpia
Esclaus del temps
El senyor Espona
Festes i activitats

...això del Nadal

El precedent més proper

L'antecedent de les festes nadal·lenques es perd en temps no cristians, en les llunyanes regions de l'antic Orient. Les Saturnals, que se celebraven a la segona part de desembre, tenen referències històriques a l'època medieval que marquen la probable elecció de l'inici de l'hivern sota una mateixa data de festa a fi d'abraçar les antigues tradicions paganes i les cristianes en aquest solstici.

A mitjan segle IV, l'Església va proposar el 25 de desembre com a data celebradora del naixement de Crist tot aprofitant la coincidència amb l'antiga celebració romana del Sol *Invictus* (sent emperador Constantí el Gran). A Occident en principi només se celebrava el naixement de Crist... Més endavant, per influència bizantina, que s'hi van introduir a més les diferents manifestacions o epifanies (naixement, adoració dels reis i baptisme).

Del tió i la soca

La tradició centreeuropea també ens nodreix, en aquest cas. Es diu que amb l'arribada de l'hivern es col·locava un enorme tronc al marge de les antigues cuines de llenya perquè s'anés consumint amb el pas de l'estació freda. Arribat al punt de fer-se cendra era recollit cerimonialment i guardat a la sala fins a la primavera -el desglaç i la pujada de les aigües- per ser llençat al camp i fer que la sement fos abundosa per així poder-lo lloar en la posterior festa dels fruits. Això a casa nostra s'adapta i pren el nom del popular tió de

Nadal, és a dir, una soca buida que es col·loca vora el foc i s'alimenta perquè després pugui donar fruit. La tradició pirinenca explica que el podem trobar sota el nom de *tronca*, *rabassa* o *tizó* segons ens endinsem més a la branca aragonesa.

Arreu, no cal dir-ho, el ritus de culte a la natura és molt similar: l'avi generalment col·loca el tió i el cobreix amb una manta, reparteix als presents bastons de fusta i els envia per torns a cantar. Un cop cantades diverses cançons, els avisa, i els cantants comencen la batussa a la soca; segons sigui l'edat dels copejadors així actua el tió; per als més menuts hi ha dolços i regals; per altres més grans fruites confitades i per als adults, les postres que degustaran havent sopat: torrons, fruits secs i neules.

L'estel de Nadal

L'única persona que menciona l'estrella de l'Orient o de Betlem és l'evangelista Sant Mateu; ell assegura que aquest estel precedia als reis mags fins que s'aturà al mateix lloc on hi havia l'establa per il·luminar la portalada i guiar així tots els éssers fins al nou-nat...

de molt antic
es pren la

figura de l'estel com a certa, ja que teòlegs i científics de l'època (segle I) donaren testimoni del fet, com per exemple Orígens, deixeble de Clement d'Alexandria que assegurava trobar-se molt a prop de la natura dels meteorits i dels mateixos estels fugaços.

Diverses hipòtesis donen suport a la precedent per explicar el pretès «miracle de l'estel de Nadal» explicable com un fenomen astronòmic real, s'apunta al brillant planeta Venus com a causa més propera, cosa poc probable perquè a l'època ja es coneixia dit planeta i el que resultaria miraculós fóra que el confonguessin amb un espectacle de llum i color sense precedents.

L'opinió més versemblant i acceptada seria la de l'astrònom Johannes Kepler, el 1606 assegurava que l'estel de Nadal va ser una rara triple conjunció de la Terra amb els planetes de Júpiter i Saturn, que passa per l'arc del firmament que coneixem com a Peixos. En aquesta conjunció els planetes es veurien com un de sol i desprendrien conjuntament, fruit del moment estel·lar, una certa llum inexplicable sense aquest fet físic. Si la hipòtesi, en principi, sembla versemblant, no ho és el quadrant de les dates a què ens referim. Hem de tenir en compte que el calendari jueu no era ni de bon tros similar al nostre i que el ball de dates és un problema menor. Kepler coneixia els comentaris bíblics del profeta Daniel i els derivats de la tradició jueva, on s'assegura que la primera conjunció planetària d'aquestes característiques es produí en temps de Moisès i es repetí, segons la litúrgia, a l'arribada del Salvador.

Editorial

La Fundació Emma: Una oportunitat

Des del seu naixement, hem definit la Fundació Emma com una oportunitat. Aquesta oportunitat és diferent en cada moment. De fet, al principi la idoneïtat ho fou per poder posar al dia la residència geriàtrica municipal, d'acord amb els estàndards d'altres equipaments públics semblants. Això es va fer i s'està fent, però encara hi ha feina per fer. Després, l'oportunitat de la Fundació va ser atrevir-se a gestionar l'atenció domiciliària de la comarca. Actualment, la Fundació Emma té més treballadores que fan la seva tasca fora de la residència de Sant Joan de les Abadesses, que no pas a dins. Atén més de 70 persones de tota la comarca, les quals sumades als aproximadament 58 de la residència i centre de dia, fan que la família i l'entorn de la Fundació sigui més i més gran.

En els propers anys la Fundació tindrà nous reptes i noves oportunitats. Se n'endevinen algunes de properes. Aquest any 2006 ha de servir

per posar més mitjans als recursos de la residència. Cal poder atendre les demències amb més garantia, posar en marxa una unitat de psicogeriatria i adaptar el segon pis de la residència. També hem de tenir, tal com veureu relatat posteriorment, l'oportunitat d'iniciar el projecte de la colònia Espona. Aquesta ha de ser una oportunitat doble: primera, la de fer més forta la Fundació, amb més centralitat i fonaments; i la segona, aconseguir que la Fundació sigui un motor per tal de generar serveis, atendre la gent gran i en general la dependència, de la forma més pròxima possible, i al mateix temps que sigui generador d'ocupació, cosa que voldrà dir llocs de treball i riquesa en el territori. Aquestes són les properes oportunitats de la Fundació, que no seran possibles sense la complicitat també de tots nosaltres, amb els diferents nivells de compromís. Ens hi vols ajudar?

Carles Bassaganya i Serra
President de la Fundació

Parlem de... en Mateu

Maria Picola Puigvert

Ha passat la Festa Major. En una tarda del mes de setembre a la plaça de Pompeu Fabra, estem parlant de molts records amb el senyor Mateu Barceló.

Explica, en Mateu, que va néixer a Begudà el 13 de setembre de 1913. A casa seva eren sis germans,

quatre noies i dos nois.

Quant tenia dos anys va caure en una bassa, a la riera que hi havia a prop de casa seva. S'estava ofegant.

Una seva germana va cridar la mare. Quan el van treure del riu, estava mig mort. Des de aleshores li va quedar una deficiència a la

En Mateu en una fotografia de l'any passat. A la fotografia inferior, amb la seva nombrosa família. Ell és el primer de la dreta.

brica de filatura de llana i, a més de donar-los feina, els van facilitar l'habitatge.

A en Mateu no li agradava estar tot el dia dintre de la fàbrica. Va preferir anar a treballar a una casa de pagès, de mosso. Va anar al Coll, una casa pairal molt gran. Cada dia portaven la llet a moltes cases del poble, també a casa meva. Generalment era la mestressa, la senyora Maria, la que portava la llet, però el dia que feia mal temps, baixava en Mateu amb la burra carregada de pots de llet.

Els diumenges, passava la tarda amb la seva família. Però de camí, tot retornant

parla, que no li ha privat de desenvolupar la vida com ell ha volgut. Afortunadament, amb 92 anys que té, la seva salut és envejable.

Quan era petit, va venir tota la família de Begudà. Van viure i treballar a la Colònia Jordana, on ara és Cal Gat. Aquella colònia era una fà-

A la part superior, el mas del Coll, primer mas on va treballar i viure de mosso durant molts anys. A sota, en Mateu en una visita a can Martí, mas on es va estar després del Coll.

al Coll, feia parada al bar Pirineus, que era casa meua, i s'hi entretenia una estona.

Quan al mas del Coll plegaren l'activitat agrícola, va

anar-se'n a can Martí d'Ogassa. Les visites al bar de casa següeren, però, igual que quan s'estava al Coll. El meu marit tenia un servei de taxis i el portava i

retornava d'Ogassa amb els cotxes.

Els propietaris de can Martí van morir i en Mateu se'n anà a viure al Juncà. Tots els germans s'havien anat fent grans i van creure que en Mateu, per la seva edat, estaria més ben cuidat a la residència de Sant Joan.

En un principi ell no semblava estar-hi gaire d'acord. No s'acostumava la nova vida ni

En Mateu a l'actualitat. Va patir un greu accident fa uns mesos. Inquiet com era, està permanentment en una cadira, impossibilitat. A la part inferior, una fotografia panoràmica del mas del Coll amb totes les seves instal·lacions.

als horaris. Aconsellat, però, per l'alcalde d'Ogassa, es va deixar convèncer. Ara hi està molt bé, fa el que vol. Així és molt feliç.

A la fotografia superior, el bar Pirineus, cita obligada d'en Mateu durant molts anys. A les fotos inferiors, el mas del Coll als anys 40 i amb la màquina de batre a plena activitat. En Mateu és la primera persona de la dreta.

Musicoteràpia

Des de sempre, la música ha estat molt present en la vida individual i social de les persones: des de celebracions, actes religiosos, esportius, festes populars, com a suport en el treball, per aprendre conceptes... La trobem representada en pintures i estàtues de totes les cultures (grega, egípcia, asteca...), llegim els seus efectes beneficiosos en la Bíblia i altres textos sagrats, però ens sentim a tot arreu, des del cant dels ocells a l'òpera, passant per les cançons que xiulem mentre rentem els plats o quan escoltem els batecs del nostre cor.

Musicoteràpia i gent gran

Tot i que la musicoteràpia la trobem en diversos àmbits, des d'escoles a centres de salut mental, rehabilitació física, hospitals..., ens centrem en el nostre àmbit, la gent gran. Podem trobar i fer musicoteràpia en:

- persones grans en bon estat de salut (com a prevenció)
- persones amb demències i altres problemes neurològics (Alzheimer, Parkinson...)
- persones malaltes i en l'etapa final de la vida (cures pal·liatives)

- persones grans amb problemes d'insomni, depressió, dolor, ansietat...

- treball de suport amb la família

La diversitat d'àmbits i de persones, ens porta a parlar de la diversitat de necessitats, que poden ser individuals (tants caps, tants barrets) però també col·lectives. L'adaptació i el fet de donar resposta a aquestes necessitats és una de les constants del treball amb musicoteràpia. Seria molt llarg concretar aquí les necessitats que es poden atendre. En veurem un exemple a con-

tinuació, dut a terme a casa nostra.

Musicoteràpia a la Fundació Emma

Durant els mesos d'octubre i novembre s'ha realitzat un curs de musicoteràpia per a alguns treballadors de la Fundació Emma. L'objectiu del curs era donar a conèixer els principis bàsics de la musicoteràpia, donar idees i alguns recursos d'activitats musicals que es poden utilitzar amb persones grans i, alhora, experimentar quins són els efectes que sentim nosaltres amb la música. Ens hem mogut en dos àmbits: el teòric i el pràctic, aquest

últim en dues vessants: treballant directament amb persones grans del nostre centre (la col·laboració d'en Rogelio i l'Anita han estat fonamentals) i amb els cuidadors (fisioterapeutes, treballadores socials, terapeuta ocupacional, gerocultores, psicòleg, ajudant de cuina...).

Un exemple d'intervenció: *Los campanilleros*

Los campanilleros és el títol d'una cançó andalusa, que ens va demanar l'Anita. La cançó li portava records d'una persona estimada (aspecte emocional). Vam trobar en Rogelio, que sabia i tocava la tonada, però no en recordava la lletra. Nosaltres com a grup, vam incidir a fer treballar la memòria per recordar i anotar la lletra conjuntament. Posteriorment, la vam buscar per Internet i vam assegurar que coincidís amb la que les persones grans re-

cordaven, a fi de reforçar-la.

Es va treballar a dues bandes: en una, com a grup, aprenent la lletra, la melodia i buscant acompanyaments musicals senzills que es poguessin fer amb instruments per tal d'enriquir i dinamitzar la peça; per l'altra, treballant amb en Rogelio, adaptant-nos al seu ritme musical (no sempre coincident amb la melodia original), per donar-li seguretat, i combinant el seu espai de protagonista amb la cohesió en el grup.

El fet que setmanalment treballéssim la cançó, va estimular en Rogelio a estudiar durant la setmana, a buscar-nos la cançó en una cinta de cassette, a recordar la lletra i la melodia (àrea cognitiva), a millorar la seva motricitat final fent anar els dits per l'instrument (àrea física). Alhora, va millorar la seva autoestima (és el centre musical d'una peça, tothom li dedica una part del seu temps...) i la integració, identifi-

cació i pertinença a un grup (aspectes emocional i social).

El colofó a aquest treball va ser l'actuació que va fer durant la festa de la castanyada.

Valoracions, perspectives...

Rogelio: M'ha agradat tocar *Los campanilleros*, m'ha donat il·lusió per assajar, i m'ha recordat l'època de quan jo era jove i tocava amb un grup on hi havia un violinista, un acordeonista... i anàvem "de bolos" cada diumenge a tocar en balls. Però per altra banda també m'he adonat que les meves mans ja no són tan àgils com abans".

Anita: "M'ha agradat molt participar en les cançons i estar amb aquest grup de jovent cantant, però a l'hora de ballar m'agradava més mirar-ho. Aquestes cançons m'han agradat perquè em feien pensar en coses boniques i no en tristeses. Hi he passat bones estones.

Concessió de la colònia Espona

L'oportunitat de la Fundació Emma

El ple de l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses, del dia 30 de setembre de 2005, va prendre un acord molt important per a la Fundació Emma. L'equip de govern de l'Ajuntament va decidir donar, en forma de concessió per 40 anys, dos edificis de propietat

municipal. L'un és el que coneixem popularment com a l'hospital, o sigui, la residència; l'altre és l'anomenat *colònia Espona*. La Fun-

dació va presentar-se al concurs que havia preparat l'Ajuntament i en va ser declarat, com dèiem, el concessionari.

La Colònia Espona, juntament amb la residència geriàtrica, forma un conjunt perfectament urbanitzat

Les raons que van dur al patronat de la Fundació a presentar-se a aquest con-

curso foren clares:

- La Fundació no té patrimoni propi, ni tampoc, de

moment, amb capacitat per adquirir-ne; per tant, la concessió permetia poder disposar de més de 4.000 metres quadrats de sostre, per tirar endavant un ambiciós projecte d'atenció a la gent gran i dependent. A més, permetia a la Fundació seguir gestionant el servei residencial.

- Les contraprestacions que demanava l'Ajuntament en aquest concurs eren avantatjoses: un cànon de només 18.000 • anuals pels dos edificis. El primer any, la Fundació ha de tornar l'import que a l'Ajuntament li va costar d'adquisició de la colònia l'any 2001, que són uns 270.000 •. El cànon, o lloguer, que s'ha de retornar pels dos edificis és de 1.500 • al mes, per tant assumible i avantatjós.

- La concessió, a diferència d'un contracte de lloguer o de cessió, permet a la Fundació hipotecar els edificis guanyats a la con-

La Colònia Espona és una construcció projectada per l'arquitecte Duran i Reynals, per ser habitada per treballadors tèxtils. En principi fou habitada per moltes famílies d'immigrants. Fou mal anomenada «El Cortijo» per la gent de Sant Joan, amb una certa mala fe.

cessió. Per tant, pot permetre que la Fundació pugui afrontar el seu creixement.

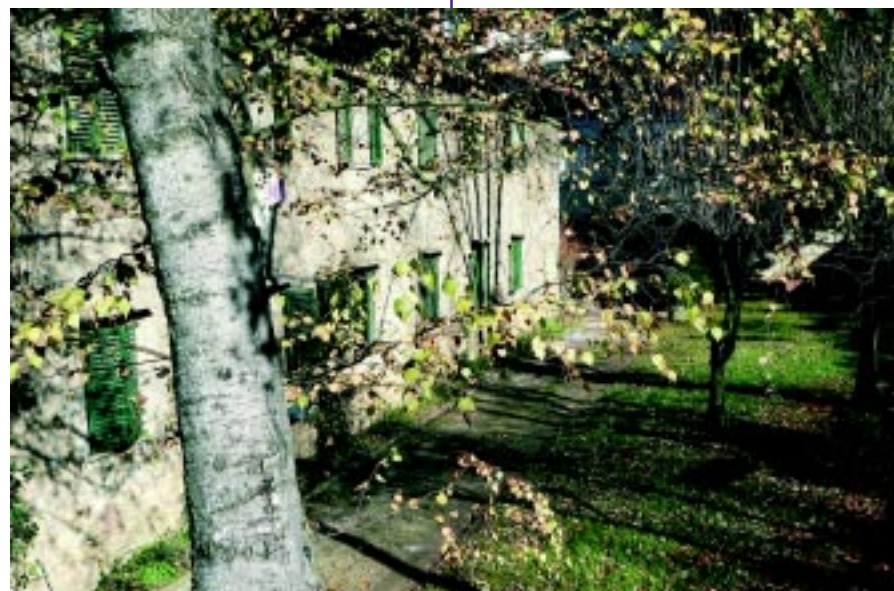
- La consecució en els propers anys d'aquests dos edificis, permet a la Fundació tenir un paper referent en tema de serveis a la comarca, i fins i tot ser punt de referència en àmbits no només locals. A més, aprofitarem un tipus de serveis

a Sant Joan, que d'altra forma seria complicat tenir-los tan a la vora.

Un cop l'Ajuntament va aprovar donar la concessió a la Fundació Emma, ara té alguns mesos per presentar el projecte i poder-lo executar. Es preveu que es pugui fer per fases i que es puguin combinar mentre tant amb altres usos dels mateixos edificis.

Amb la suma d'aquests més de 4.000 metres quadrats al mig de la vila de Sant Joan de les Abadesses, la Fundació Emma té l'oportunitat d'afrontar el creixement en els serveis d'atenció a la gent gran i en general a la dependència, cosa que converteix la Fundació en un actor important en el nostre entorn.

L'estructura arquitectònica, amb un pati interior, l'enjardinament dels exteriors i la proximitat amb la Residència geriàtrica i els consultoris mèdics, el fan ideal per ampliar les instal·lacions i els serveis geriàtrics.

Jaume Espona

Fill il·lustre de la Vila

Maria Picola Puigvert

El senyor Jaume Espona i Brunet, més conegut a la nostra vall com el senyor Espona, neix a Barcelona l'any 1888. Fill d'una acomodada família de fabricants tèxtils, els seus pares, molts anys abans, ja tenien una factoria a la nostra vila,

Al Sr. Espona, per les persones que des de molts anys hem viscut a Sant Joan, hem de tenir un record d'agraïment envers la seva persona i estar agraïts per tants projectes de construcció, remodelació i conservació del nostre patrimoni. Un altre motiu d'agraïment és que, almenys, cinc generacions de vilatans, sobretot dones, havíem treballat a la seva fàbrica.

Però no és solament el reconeixement com a empresari

queli hem de tenir, que només per això ja és molt important!... És que, a més, de ser un gran empresari, era una persona d'una sensibilitat extraordinària. Si tenim en compte el que va fer per moltes persones del poble, com va conduir les obres del monestir, les ajudes que va donar a moltes altres entitats, va ser de un veritable mecenes.

Home senzill al màxim, preocupat sempre per accions socials; en un temps en què no hi havia clíniques, com ara, si a ell li arribava l'angoixa d'alguna família del poble que tenia un malalt greu, es preocupava de fer-lo arribar a Barcelona, a l'hospital de Sant Pau, o al metge que calia més adient per la seva patologia.

Com que no tenia família, tenia grans amics. Amb la majoria d'ells ja es coneixien des de la Universitat. Aquests

amics eren destacats metges, grans arquitectes i arqueòlegs, els millors pintors, importants restauradors, escriptors i orfebres, etc., i va ser aquesta sensibilitat per l'art, que el va portar a la modèlica reconstrucció del nostre monestir.

Difícil va ser l'obra de la reconstrucció del Monestir, després dels desperfectes de la passada Guerra Civil. Però, assessorat per l'arquitecte Duran i Reynals, es va dur a terme la restauració de l'absis i del claustre, dels altars, d'algunes imatges, del teulat i de la il·luminació, a més d'unes importants reposicions de pedres il·loses, d'unes obres que s'acabaren el 1945.

L'any 1941, començaren les obres de la Colònia Espona,

A la porta del monestir, una pedra gravada relaciona Jaume Espona amb la reconstrucció.

que eren habitatges per a les famílies d'alguns encarregats i d'altres, per a famílies de fora que venien a treballar aquí, ja que els habitatges de l'antiga Colònia Espona del carrer Ramon de la Bisbal feia anys que estaven ocupats.

Una altra preocupació, era la calefacció de l'antic hospital i de les escoles de les Germanes Carmelites. Durant molts anys va ser ell, qui va costejar aquestes despeses, i quan els mecànics o electricistes, havien de fer alguna reparació en alguna d'aquestes dependències, se'ls avisava a la fàbrica i anaven a fer les reparacions que eren necessàries.

Abans de la guerra, va ser el mateix Sr. Espona qui va fer edificar i costejar la part nova de les escoles de noies de les Germanes Carmelites (actualment Abadessa Emma) i la va condicionar amb pupitres, cadires i pissarres. Igualment, es va ocupar de l'arranjament dels patis i jardins. En aquest edifici hi havien treballat els millors artesans de la vila, tant fusters com paletes o pintors, sempre dirigits pel seu gran amic, l'arquitecte Duran i Reynals.

Pot ser que, en la soledat de no tenir família, la seva vida estigués més pendent de l'art i de la seva afició a la literatura. Aconseguí per aquest motiu una col·lecció d'obres d'art i una col·lecció literària que era l'enveja de qualsevol museu.

La seva afició per l'art, no es pot explicar si no es visiten els museus als quals va donar les seves obres, de valor avui dia incalculable. En el Museu Nacional d'Art de Catalunya, mirant la col·lecció que els va

donar, es pot passar tota una tarda contemplant tanta bellesa. El que està exposat a la Sala del Tinell l'antic alau dels comtes de Barcelona, és fabulós, o el que està exposat en el Museu d'Art Modern que conté més de 70 peces, igual que el Museu Arqueològic o el Marítim. Són visites necessàries per poder entendre l'immens patrimoni artístic que va reunir aquesta persona al llarg de la seva vida.

Solament a tall d'exemple, podem esmentar un Greco, un Zurbarán, una Santa Agnès de l'escola napolitana del segle XVII, quadres de Isidre Nonell, diversos quadres de Regoios, de Francisco Gimeno, de Martí i Alsina, de Joaquim Vayreda, de Santiago Rusiñol, bocets de Sert, obres firmades per pintors del segle passat, pintors contemporanis com Mir, Pidelaserra, Meifrán, Colom, Llimona, Sisquella, Joan i Francesc Serra, Olga Sacharof, escultures de Manolo Hugué, de Pau Gargallo, de Casanovas, de Viladomat. No puc deixar de parlar de les imatges romàniques, ni del frontal d' "Esquiús" pintura romànica del segle XII.

Per no cansar més, no parlo de la biblioteca que tenia. Molts dels seus llibres eren únics, alguns incunables, llibres dibuixats o pintats a mà de molts segles enrere, altres fets amb l'entretela de la pell, pergamins; en fi, verdaderes joies.

Havia estat regidor de l'Ajuntament de Barcelona, però per causa d'un problema físic que el tenia acomplexat, no li agradava estar davant de molta gent, ni es deixava fotografiar. Durant uns anys, no va tenir passaport per no haver de fer-se fotografies. De fet, el Sr. Espona era una persona senzilla, molt corpulenta, però molt tímida... però això sí, molt bona persona i amb un gran cor.

En la solemnitat de la inauguració de la restauració del Monestir, no va admetre cap afalagament. L'ajuntament el va nomenar Fill Il·lustre de la nostra vila... i això el va fer molt feliç.

Amb la seva extraordinària aportació econòmica i sentimental, no solament va rehabilitar el patrimoni de la nostra vila, sinó bona part de la història de la nostra comarca.

La reconstrucció del Monestir fou una obra de mecenatge de J. Espona.

Esclaus del temps

Els nens de les generacions passades, els nostres avis d'avui, jugaven al carrer, menjaven a casa dels seus pares, anaven a dormir aviat i mataben l'avorriment amb el seu propi enginy. Els d'avui es dediquen menys hores a jugar, encara que tinguin més jocs, mengen poc amb la família, i, seguint la tendència dels grans, també dormen menys. I perquè no s'avorreixin els seus pares dediquen una part del seu temps lliure a organitzar les seves activitats d'oci apuntant-los a mil històries prefabricades. Aquest esforç és proporcional als resultats?

A força de voler rendibilitzar el temps, vivim angoixats, en som esclaus i n'estem pendents. Anar justos de temps és el mal de la generació actual. Potser una de les causes és la demanda de productivitat que la societat ens exigeix: s'ha d'estudiar més, s'ha de rendir més a la feina, s'ha de guanyar més diners... Una altra de les causes seria l'altra cara del mateix problema: la nostra pròpia demanda de benestar. Aquesta s'ha tornat tan complexa i sofisticada que satisfer-la ens obliga a perseguir les

manetes del rellotge de manera compulsiva. És com si per contemplar una posta de sol, en lloc d'absentar-nos simplement a l'herba i mirar, necessitésim disposar d'un seient anatòmic, sentir una bona capa de gespa tova sota els nostres peus i comptar amb un rellotge d'alta precisió per comprovar bé l'hora...

Tots sembla que anem en sentit contrari del que hauríem d'anar. Donem prioritat a allò important per davant del que és urgent? Ens permetem el luxe de "perdre el temps" de tant en tant? Som capaços de caminar al pas d'un nen i pa-

rar-nos a mirar al seu costat una fila de formigues? Ens hauríem de convèncer que guanyar la vida és començar a aprendre a perdre el temps una mica. Ara... en veure els nostres avis, dintre nostre podem pensar: "Mira... tot el dia assenguts, tot el dia sense fer res". Potser ens estan ensenyant quelcom que ells van aprendre de petits i que nosaltres no sabem: ells saben viure

sense la pressa que a nosaltres ens angoixa, ells saben viure sense estar pendents de mil coses materials que nosaltres necessitem i a ells els fan nosa. Ells, en una última lliçó de saviesa, ens estan dient que són mil vegades més lliures que nosaltres... Ells han après que amb les coses petites, per a nosaltres insignificants, són capaços d'omplir una vida de mil continguts meravellosos que ells, només ells, veuen i assaboreixen. Mentrestant, conscients de la nostra poca comprensió del que és important o superflu, ens fan pam i pipa!

Les activitats

Excursió a Besalú

El 29 de setembre passat vam fer una excursió a Besalú. Van assistir-hi 22 persones, entre residents i acompanyants. Un tren turístic va passejar el grup de santjoanins pel recinte medieval d'aquesta vila, tan relacionada històricament amb Sant Joan.

Agraïment a la Fundació Caixa de Girona, que dirigeix i administra els fons destinats a l'Obra Social, dóna suport a les iniciatives del seu entorn i facilita la realització de projectes culturals, ambientals, educatius i assistencials. Hem rebut una subvenció de sis mil euros destinats a l'adquisició de llits adaptats a la gent gran.

Fundació Caixa de Girona

Celebració de la festa de Tots Sants

El 26 de novembre, amb la iniciativa del grup de voluntàries, vam fer l'elaboració de panallets i vam preparar les castanyes per coure-les per la festa de Tots Sants. Una bona colla de residents van col·laborar a fer una dia-da llúida. Va organitzar-se, també, una visita al cementiri per a totes les persones interessades.

Calladament

Des d'aquesta aspra solitud et penso.
Ja no hi seràs mai més quan treguin fulles
els pollancs que miràvem en silenci
des del portal de casa.

Tantes coses
se m'han perdut amb tu que em resta a penes
l'espai de mi mateix per recordar-te.
Però la vida, poderosa, esclata
fins i tot en un àmbit tan estricte.
Tu ja no hi ets i els pollancs han tret fulles,
el verd proclama vida i esperança
i jo visc, i és vivint que puc pensar-te
i fer-te créixer amb mi fins que el silenci
m'engoleixi com t'ha engolit per sempre.

Miquel Martí i Pol
Llibre d'absències

Enguany ens han deixat:

Carme Anglada Serra
Rosa Basagaña Guix
Àngela Basegaña Martí
Montserrat Cambras Colomer
Ermitas Chao González
Margarita Coma Peiris
Rita Conill Montrabà
Climent Dorca Costa
Francisca Jodar Campoy
Esperança López Gegundi
Juan López Sanchez
Càndida Masos Quatrecasas
Isabel Roca Torrella
Pere Sadurní Basaganya
Gabriela Sanchez Arnau

Un record per a tots ells!

Programa de les Festes de Nadal

13 DE DESEMBRE

Adornament del pessebre

15 DE DESEMBRE

Adornament de les sales i arbres de Nadal.

19 DE DESEMBRE

Arribada del tió a la "Fundació emma"

22 DE DESEMBRE

FESTA DE NADAL

ELS PASTORETS

Representació de teatre

CONCERT DE NADALES

per la coral Emma

CAGA TIÓ

26 DE DESEMBRE

Pessebre vivent
Posada en escena pels residents

28 DE DESEMBRE

Dia dels Innocents

4 DE GENER

ELS PASTORETS

Es tornarà a representar l'obra de teatre

5 DE GENER

DIADA DE REIS

Visita dels SSMM els reis mags d'Orient i repartiment de regals.

Properes activitats

23 DE FEBRER

Festa de Carnaval

Confecció de disfresses i vetllada recreativa amb la participació dels residents, el personal i familiars

19 DE MARÇ

FESTA DE ST. JOSEP

Se celebrarà amb tota la solemnitat amb un bon àpat i vetllada a la tarda.

23 DE MARÇ

FESTA DE LA PRIMAVERA

Jornada de germanor dels avis i personal de la Fundació Emma

No et rovellis!

CÀLCUL:

Multiplica, suma i resta cada una de les fileres i escriu el resultat final després del signe igual.

Per exemple:

$$9 \times 4 + 8 + 5 - 2 + 4 - 5 + 7 = 53$$

a/ $8 \times 9 + 5 - 8 + 3 + 3 - 5 + 2 = \dots\dots$

b/ $5 \times 2 + 8 - 7 + 4 - 5 + 9 + 6 = \dots\dots$

c/ $6 \times 8 + 4 - 6 + 9 + 4 - 9 + 3 = \dots\dots$

d/ $7 \times 3 + 9 - 7 + 8 - 5 + 3 + 4 = \dots\dots$

e/ $9 \times 4 + 7 + 2 - 6 - 3 + 8 + 9 = \dots\dots$

f/ $4 \times 7 - 6 + 2 + 9 - 3 + 7 - 8 = \dots\dots$

g/ $9 \times 9 - 6 - 8 + 4 + 5 - 3 + 7 = \dots\dots$

h/ $6 \times 8 + 5 - 8 + 7 - 5 + 4 + 2 = \dots\dots$

Combina les lletres de la paraula

PORTERÍA

formant almenys 25 paraules amb significat.

ATENCIÓ!

Escriu en les caselles en blanc, els números que falten de l'1 al 54.

Pots anar marcant amb una creu el número localitzat.

16	10	29	20	37	6	41	3	32
35	25	38	33	28	30	17	27	13
5	47	53	44	8	23	31	52	45
42	14	40	12	50	48	4	9	1
22	34	26	43	21	2	15	39	19
49	54	18	36					

ATENCIÓ: 7-11-24-46-51

H/53

CÀLCUL: A/72 B/25 C/53 D/33 E/53 F/29 G/80

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS:

Se juntaron unos poetas
los cuales idearon
quien decía la poesía más bonita.
Por casualidad dieron
con la puerta del cementerio,
entraron dentro y vieron una calavera
que de los ojos de ésta salía una flor.

Todos se quedaron callados
no siendo Gabriel Galan
que se quedó mirando
a la flor de la calavera, y le dijo:
Linda flor que mal naciste,
al primer paso que diste
te encontraste con la muerte,
el cojerte es cosa fácil,
el dejarte es cosa fuerte
y el dejarte con la vida
es dejarte con la muerte.

LAGARTERA FAMOSA LABORES DE LAGARTERNAS

Lagarteranas somos,
venimos todos de Lagartera:
Lindos encajes traigo
de Lagartera y de Talavera.

Agáchate Pedro, agáchate Juan.
Por las escaleras viene el padre Juan.
Agáchate Pedro y agáchate Juan.

San Pedro como era calvo,
le picaban los mosquitos
Y le dijo San José:
Ponte el gorro, periquito.

Agáchate pedro, agáchate Juan,
Por las escalera viene el padre Juan.
Agáchate Pedro y Agáchate Juan
(Cancion de Lagarterana)

RECITADES PER ANDRÉS VINAGRE

Triste es el día sin sol,
triste es la noche sin luna,
pero es más triste el amor,
sin esperanza ninguna.

Bienvenido, padre amado,
representante de Dios
quedais pasto en estas almas
con gran acelo y amor.

Quanta dicha y alegría
experimentamos hoy,
al hablarnos cara a cara
y al oír su paterna voz.

De lejos te estoy viendo,
de cerca te estoy mirando,
tú me estas adivinando
y yo te estoy comprendiendo.

Finjamos de igual manera,
tu altiva, yo indiferente,
y nos miramos de frente
sin sonreírnos siquiera.

Has pensado al verme entrar:
al fin vuelvo a interesarle
y digo: ¿Viene a buscarme?
¿Me llamará?

Los dos altivos y orgullosos ,
guardamos nuestro dolor
y muriéndonos de amor,
nunca seremos dichosos.

(Campoamor)

RECITADA PER MARIA VILARRODÀ

HUMOR PER ANDRÉS VINAGRE

¿Sabes porqué las mujeres no pueden
ser electricistas?
Porque hasta los 9 meses no dan a luz.

Edició i patrocinada:

Fundació
Emma

Diputació
de Girona

CONSELL
COMARCAL DEL
RIPOLLÈS

AJUNTAMENT DE
LA BARONAL VILA
DE SANT JOAN DE
LES ABADESSES

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

*Aquesta revista ha estat
distribuida pels nens i nenes a
totes les llars de Sant Joan.*

*A la Fundació Emma us en lliu-
raran, si cal, algun exemplar més.*